

عنوان درس : کارگاه طراحی ۲			استاد(ان) درس: دکتر اخلاصی
مقطع : کارشناسی ارشد	رشته : معماری	گرایش : بهداشتی-درمانی	
نیمسال دوم : ۱۴۰۱-۱۴۰۰	لینک صفحه استاد:	لینک صفحه درس:	
موضوع طراحی			
طرح توسعه بیمارستان هاجر			
موقعیت طراحی: تقاطع ولیعصر و بهشتی- بیمارستان هاجر	مساحت سایت: ۱۰/۰۰۰ متر مربع	سطح زیربنا:	
اهداف، رویکرد و روش طراحی			
پس از آشنایی با مقدمات طراحی بیمارستان در طرح ۱ کارشناسی ارشد، و دیگر دروس مقدماتی از دانشجویان انتظار می‌رود بتوانند در پروژه طرح ۲ با یک مسأله واقعی مواجه شده و با استفاده از دانش اندوخته شده به حل آن بپردازند. به همین منظور یکی از مسائل روز بخش بهداشت و درمان کشور انتخاب شده و در این کلاس با رویکردهای مختلف به حل آن پرداخته خواهد شد. یکی از مسائلی که گریبان گیر بخش درمان کشور است بعد از پایین بودن سرانه تخت (در سال ۲۰۰۹ میلادی ۱/۷ تخت به ازای هر هزار نفر جمعیت) حتی نسبت به کشورهای منطقه در (ترکیه این نسبت به ۲/۷ به ازای هر هزار نفر میرسد) فرسوده بودن تخته‌های موجود بیمارستانی و استفاده بیش از ظرفیت از آن‌هاست ضریب اشغال تخت در برخی بیمارستانها ۱۱۰ درصد است. طبق آمارهای وزارت بهداشت ۵۳ درصد از ۹۰ هزار تخت بیمارستانی موجود فرسوده محسوب میشوند و تا ۱۰ سال آینده ۱۰۰ هزار تخت جدید بیمارستانی دیگر نیز در کشور بخصوص در بخش دولتی مورد نیاز است این واقعیت به خصوص در بیمارستانهای دانشگاهی که پذیرای بخش قابل توجهی از بیماران کم بضاعت و تحت پوشش بیمه خدمات درمانی است (طبق آمارها ۸۰ درصد کل بستریها مربوط به بخش دولتی است)، باعث بروز مشکلاتی جدی در صورت از چرخه خارج کردن بیمارستان برای بازسازی حتی برای مدت ،کوتاه می شود به همین علت نوسازی بیمارستانهای موجود یکی از مشکلات کلیدی بخش درمان کشور میباشد که در این درس مسأله طراحی بر همین مبنا ارائه خواهد شد. به همین منظور یک بیمارستان موجود در شهر تهران انتخاب شده، تا دانشجویان پس از بررسی مشکلات آن، راهکاری برای نوسازی در محدوده بیمارستان ارائه نمایند. این راه حل باید با در نظر گرفتن گردش کار موجود، به نحوی باشد که با کمترین تداخل و هزینه (اقتصادی و زمانی)، بهترین عملکرد را داشته باشد. گسترش یک بیمارستان با توجه به پیچیدگی های عملکردی آن باید دارای سامانه ای بخصوص باشد و پیاده سازی هر راهکاری در آن ممکن نخواهد بود. محل و نحوه اتصال بخش گسترش داده شده به عملکردهای موجود تابع متغیرهایی است که تسلط بر آن ها نیازمند کنکاش در وضع موجود و پیش بینی آینده عملکردهاست. با توجه به این که بیمارستانهای انتخاب شده معمولاً مجموعه هایی قدیمی هستند، در صورتی که سایت و یا برخی ساختمانهای موجود در آن در بررسیها ارزشمند تشخیص داده شود، راهکار ارائه شده میتواند از جنس استفاده مجدد سازگار (Reuse Adaptive) باشد، و یا ساختمانهای موجود بازسازی (Renovate) شوند و یا ممکن است برخی ساختمانهای جدید به دلیل کارآمدی عملکردی یا به صرفه نبودن تخریب با فاصله کم از ساخت حفظ شوند و به ساختمانهای جدید متصل شوند (Extension). در صورتی که صرفه اقتصادی برای این کار وجود نداشته باشد، احتمالاً راه حل بهینه تخریب و نوسازی خواهد بود. جواب این سؤال و راه حل ابتکاری در گزارشی خواهد بود که در هفته های ابتدایی پس از بررسی پیشینه موضوع و شرایط موجود به کلاس ارائه خواهد شد			
اهم دستاوردهای کلاس			
دانشجو در پایان این درس میتواند: ۱. شرایط موجود یک بیمارستان را از دید یک طراح بررسی و ارزیابی نماید. ۲. شناخت کاملی از انواع مدل های عملکردی گسترش بیمارستانها داشته باشد. ۳. درک تخمینی از زمانبندی و مرحله بندی اجرای ساختمان بیمارستانها داشته باشد و بتواند بر اساس ظرفیت و محتوای طرح برنامه ی زمانبندی تقریبی را تهیه کند. ۴. شناخت جامعی از روش های ساخت و نوسازی به طور عام و در مورد بیمارستانها به طور خاص داشته باشد. ۵. در نهایت امور و ملاحظات فنی و اجرایی در یک پروژه بیمارستانی را مد نظر قرار دهد.			

عنوان درس: طرح دو		استاد(ان) درس: دکتر احمد اخلاصی
مقطع: ارشد	رشته: معماری	گرایش: بهداشتی - درمانی
نیمسال تحصیلی: ۱۴۰۰-۱۴۰۱	لینک صفحه استاد:	لینک صفحه درس:
موضوع طراحی		
توسعه، بازسازی، بهسازی و نوسازی بیمارستان هاجر (س)		
موقعیت طراحی: خیابان ولیعصر، دوراهی یوسف‌آباد، بیمارستان تخصصی هاجر (س)	مساحت سایت: حدود ۵ هکتار	سطح زیربنا: ۲۰,۰۰۰ متر مربع
اهداف، رویکرد و روش طراحی		
یکی از مسائلی که گریبان گیر بخش درمان کشور است، بعد از پایین بودن سرانه‌ی تخت (در سال ۲۰۰۹ میلادی ۱/۷ تخت به ازای هر هزار نفر جمعیت) حتی نسبت به کشورهای منطقه (در ترکیه این نسبت به ۲/۷ به ازای هر هزار نفر می‌رسد)، فرسوده بودن تخت‌های موجود بیمارستانی و استفاده‌ی بیش از ظرفیت از آن‌هاست (ضریب اشغال تخت در برخی بیمارستان‌ها ۱۱۰ درصد است). طبق آمارهای وزارت بهداشت ۵۳ درصد از ۹۰ هزار تخت بیمارستانی موجود، فرسوده محسوب می‌شوند و تا ۱۰ سال آینده ۱۰۰ هزار تخت جدید بیمارستانی دیگر نیز در کشور به‌خصوص در بخش دولتی مورد نیاز است. این واقعیت به‌خصوص در بیمارستان‌های دانشگاهی که پذیرای بخش قابل توجهی از بیماران کم‌بضاعت و تحت پوشش بیمه‌ی خدمات درمانی است (طبق آمارها ۸۰ درصد کل بستری‌ها مربوط به بخش دولتی است)، باعث بروز مشکلاتی جدی در صورت از چرخه خارج کردن بیمارستان برای بازسازی، حتی برای مدت کوتاه، می‌شود. به همین علت نوسازی بیمارستان‌های موجود یکی از مشکلات کلیدی بخش درمان کشور می‌باشد، که در این درس، مسأله‌ی طراحی بر همین مبنا ارائه شد. پس از انتخاب یکی از بیمارستان‌های موجود شهر تهران، دانشجویان با بررسی دقیق وضع موجود نسبت به ارائه‌ی طرح جامع سایت بیمارستان اقدام می‌نمایند. این راه‌حل باید با در نظر گرفتن گردش کار موجود، به نحوی باشد که با کمترین تداخل و هزینه (اقتصادی و زمانی)، بهترین عملکرد را داشته باشد. با توجه به این که بیمارستان‌های انتخاب شده معمولاً مجموعه‌هایی قدیمی هستند، در صورتی که سایت و یا برخی ساختمان‌های موجود در آن در بررسی‌ها ارزشمند تشخیص داده شود، راه‌کار ارائه شده می‌تواند از جنس استفاده‌ی مجدد سازگار (Adaptive Reuse) باشد، و یا ساختمان‌های موجود بازسازی (Renovate) شوند. و یا ممکن است برخی ساختمان‌های جدید به دلیل کارآمدی عملکردی یا به صرفه نبودن تخریب حفظ شوند و به ساختمان‌های جدید متصل شوند (Extension). در صورتی که صرفه‌ی اقتصادی برای این کار وجود نداشته باشد، احتمالاً راه‌حل بهینه تخریب و نوسازی خواهد بود. جواب این سؤال و راه حل ابتکاری در گزارشی بود که در هفته‌های ابتدایی به کلاس ارائه شد. یکی از مسائل دیگری که در طول بررسی‌ها مورد نظر قرار گرفت این مسأله است که معمولاً بیمارستان‌هایی قدیمی در طول سالیان فعالیت خود دستخوش تغییرات بسیاری، مانند تغییر وضعیت بخش‌ها، توسعه‌های ظرفیتی و از بین رفتن و به وجود آمدن بخش‌ها شده‌اند. ممکن است برخی از ناکارآمدی‌های فعلی بیمارستان به این وضعیت مربوط باشد. بنابراین ارائه‌ی راه‌کارها در محدوده‌ی عملکردهای موجود در بیمارستان نیز ممکن است بسیاری از مشکلات فعلی را با بازآرایی و بهسازی در فضا اصلاح نماید. این پاسخ‌ها در صورت تشخیص می‌توانند به صورت فردی و یا جمعی پیگیری شوند. نتایج حاصله شامل یک تخمین کلی از هزینه‌ها و زمان‌بندی هر بخش از اجرا و روش ارائه شده، از طریق آنالیز SWOT بهینه‌ترین آن‌ها بوده است.		
گزارش شناخت - مرحله‌ی کار گروهی		
شناخت مبانی نظری طرح‌های جامع توسعه، نوسازی و مداخله در بیمارستان‌های موجود		
شناخت وضع موجود بیمارستان / تحلیل SWOT / ارائه‌ی راهبردها و راهکارهای مداخله		
طراحی بر اساس سناریوی انتخابی - مرحله‌ی کار فردی		
طراحی		

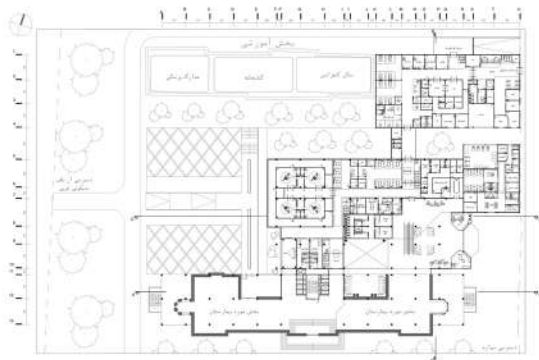
مهم‌ترین دستاوردهای این کلاس برای دانشجویان توانایی این بوده است که هر دانشجو می‌تواند:

۱. شرایط موجود یک بیمارستان را از دید یک طراح بررسی و ارزیابی نماید.
۲. شناخت کاملی از انواع مدل‌های عملکردی گسترش بیمارستان‌ها داشته باشد.
۳. درک تخمینی از زمان‌بندی و مرحله‌بندی اجرای ساختمان بیمارستان‌ها داشته باشد و بتواند بر اساس ظرفیت و محتوای طرح برنامه‌ی زمان‌بندی تقریبی را تهیه کند.
۴. شناخت جامعی از روش‌های ساخت و نوسازی به طور عام و در مورد بیمارستان‌ها به طور خاص داشته باشد.
۵. و در نهایت امور و ملاحظات فنی و اجرایی در یک پروژه‌ی بیمارستانی را مد نظر قرار دهد.

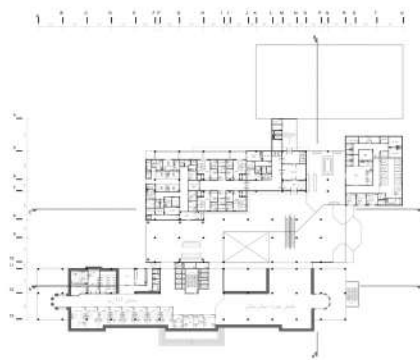
برای نیمسال آتی می‌توان با گسترش حوزه‌های مورد مطالعه به یکی از حوزه‌های زیر به عنوان رویکرد طراحی به طرح جامع غنای بیشتری داد:

- رویکرد طراحی انسان‌محور / بیمار محور
- رویکرد طراحی شفابخش
- رویکرد طراحی سالتوژنیک
- رویکرد طراحی و اجرای سریع با استفاده از فناوری
- رویکرد طراحی مبتنی بر شواهد

 دانشگاه شهریار دانشکده معماری و محیط زیست School of Architecture and Environmental Design Shah University of Science and Technology TUST	طرح پیشنهادی گسترش بیمارستان هاجر	طرح ۲ معماری کارشناسی ارشد	آرشام آقابابایی دکتر احمد اخلاصی
دوم ۱۴۰۰-۰۱	۱۸۱۲۴۳۱-۴۰	۴۰۰۷۵۸۵۰۶	ارشد
بهداشتی درمانی	معماری	ارشد	ارشد

پلان طبقه همکف

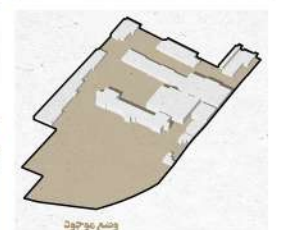
پلان طبقه اول

نمای جنوبی

برش C-C

وسیع موجود

تخریب

طرح توسعه گذاری و توسعه آتی

طرح توسعه گذاری کلی مجموعه

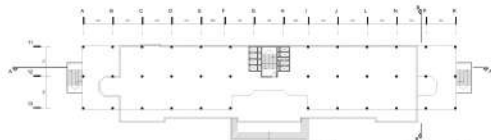

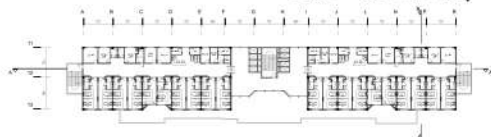
پلان درمانگاه

پلان بخش زنان و زایمان

پلان طبقه دوم - نظرگاه

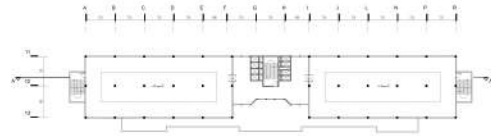
پلان طبقه سوم - بخش‌های بستری جراحی و داخلی

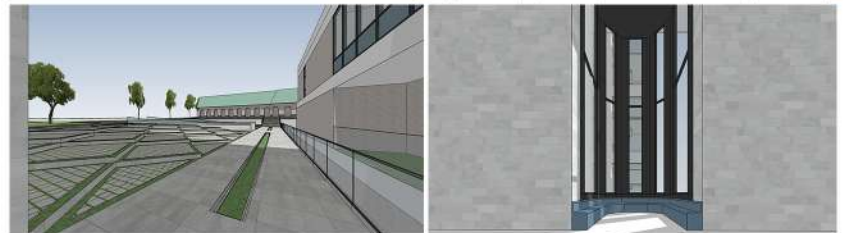
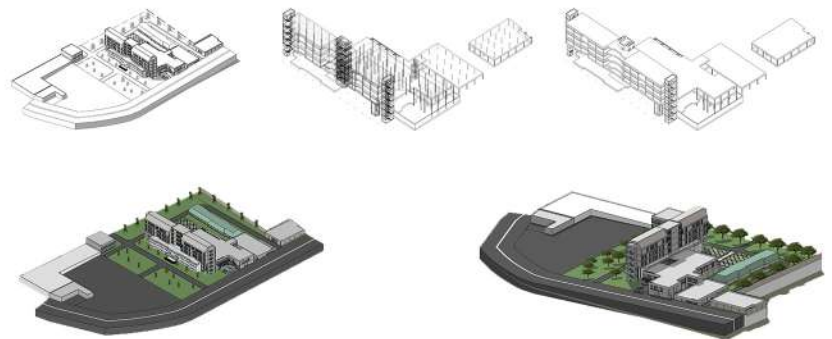
پلان طبقه چهارم - بخش‌های بستری زایمان و اطفال

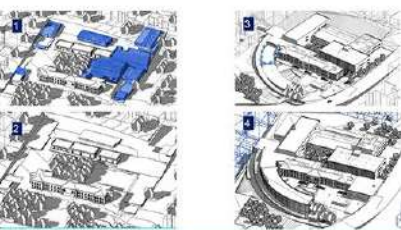
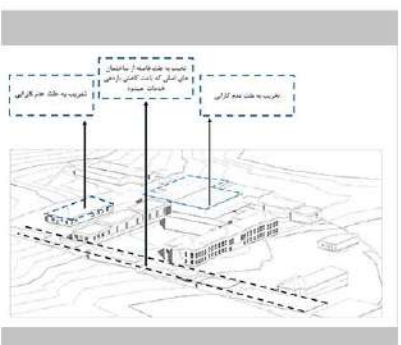
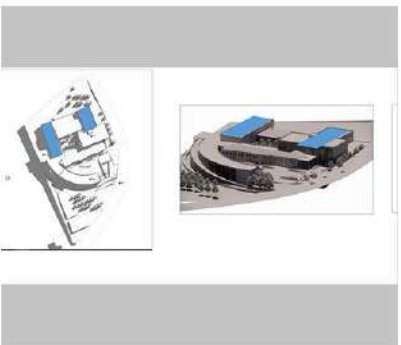
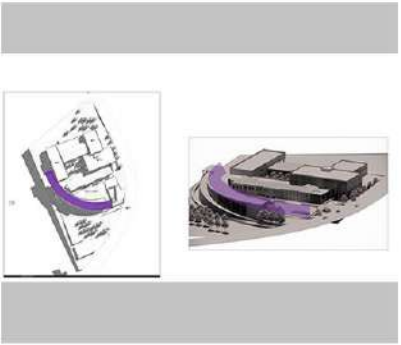
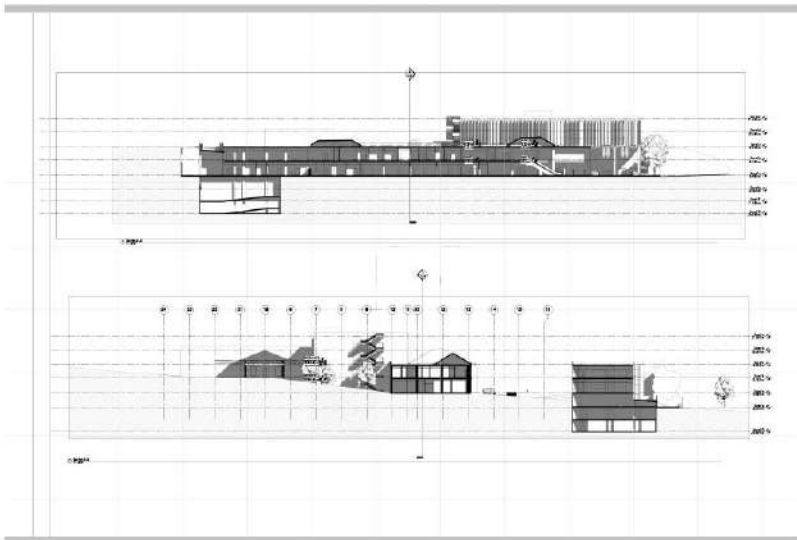
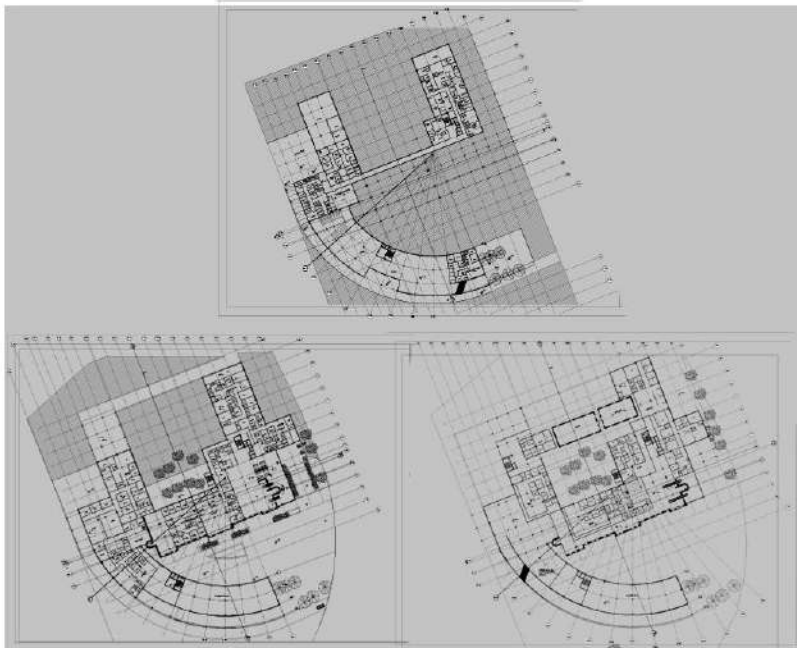
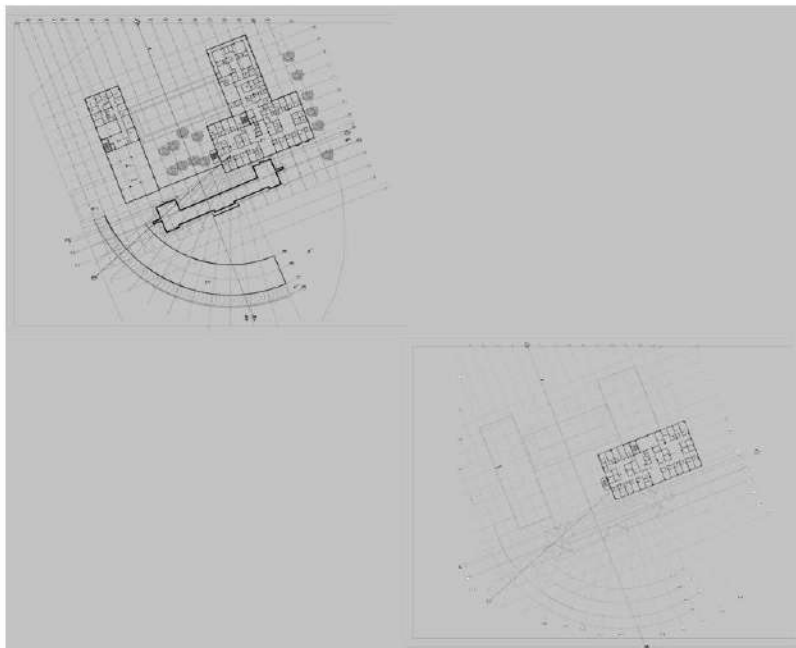
پلان طبقه پنجم - بخش‌های ICU - CCU

پلان طبقه ششم - تأسیسات

طراحی معماری درمانی ۲		طرح توسعه بیمارستان هاجر		
نام دانشجو نیلوفر معصوم زاده		نیمسال دوم	۱۸۱۲۴۳۱۴۰	۴۰۰۷۵۴۰۹۱
نام استاد دکتر اخلاصی مهندس پورسعید		گرایش درمانی	کارشناسی ارشد رشته معماری	

مرکز اصلی و درمانی روزی ساختمان
 ۱. تخریب ساختمان های موجود و تقویت ساختمان زیر زمین به جهت انتقال نقشه ساختمان
 ۲. تقویت به ساختمان های جدید و افزودن امکانات درمانی به ساختمان موجود
 ۳. بازسازی و تعمیر و بهسازی فضای ورودی ساختمان
 ۴. بازسازی و تعمیر و بهسازی فضای ورودی ساختمان

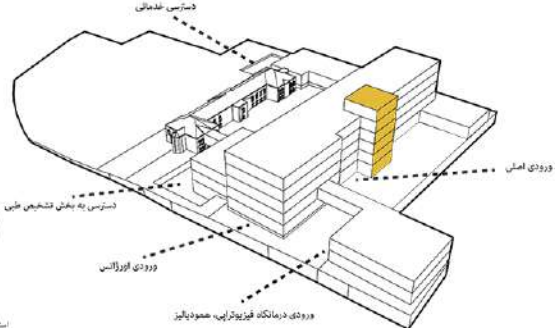
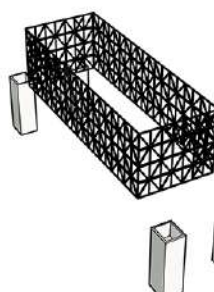
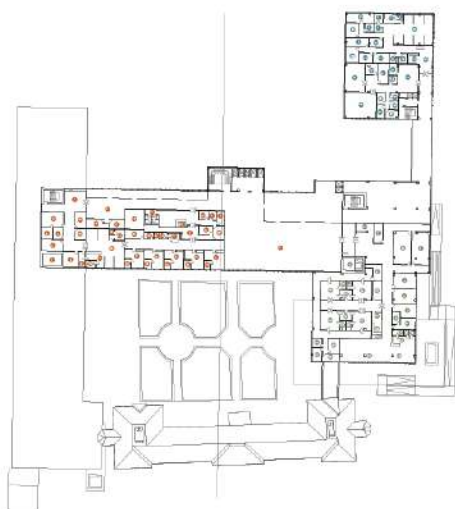
طرح معماری ۲		طرح توسعه بیمارستان هاجر		نام دانشجو: نسیم معتمد	
		نیمسال دوم ۱۴۰۰-۱۴۰۱	کارشناسی ارشد	نام استاد: دکتر احمد اخلاصی	
		رشته معماری	گرایش درمانی		

مرفقات های ویژه ICU	
۱- بخش کوکاب با تویس	۱۱- سوییچ تهویه
۲- اتاق عفونت	۱۲- اتاق تزک کثیف
۳- اتاق تزک کثیف	۱۳- اتاق تزک و کاز تمیز و ملالیه
۴- درمانگاه پرستاری	۱۴- اتاق بستری اورژانس
۵- کابین معاینه بگ با تویس	۱۵- اتاق بستری ۶ تخته
۶- سروس بهداشتی اورژانس	۱۶- حمام و سرویس
۷- اتاق سوزش با تویس	۱۷- اتاق تزک کثیف
۸- اتاق تزک کثیف	۱۸- اتاق تزک و کاز تمیز و ملالیه
۹- اتاق تزک کثیف	۱۹- اتاق تزک و کاز تمیز و ملالیه
۱۰- اتاق تزک کثیف	۲۰- اتاق تزک و کاز تمیز و ملالیه
۱۱- سوییچ تهویه	

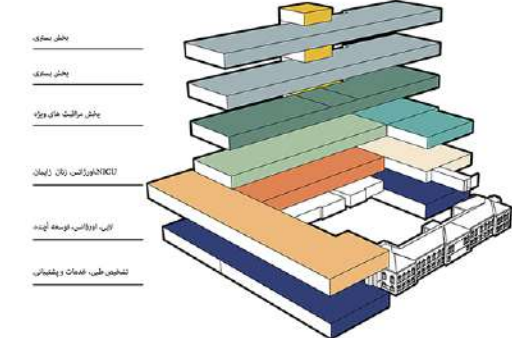

بستری	
۱- اتاق بستری ۲ تخته	۱۱- حمام و سرویس
۲- اتاق بستری ۲ تخته	۱۲- اتاق تزک و کاز تمیز و ملالیه
۳- اتاق بستری ۲ تخته	۱۳- اتاق بستری اورژانس
۴- اتاق بستری ۲ تخته	۱۴- اتاق بستری ۶ تخته
۵- اتاق بستری ۲ تخته	۱۵- حمام و سرویس
۶- اتاق بستری ۲ تخته	۱۶- اتاق تزک کثیف
۷- اتاق بستری ۲ تخته	۱۷- اتاق تزک و کاز تمیز و ملالیه
۸- اتاق بستری ۲ تخته	۱۸- اتاق تزک و کاز تمیز و ملالیه
۹- اتاق بستری ۲ تخته	۱۹- اتاق تزک و کاز تمیز و ملالیه
۱۰- اتاق بستری ۲ تخته	۲۰- اتاق تزک و کاز تمیز و ملالیه

استفاده از چهار هسته پرشی، تیرهای خرابی به ارتفاع طبقات بر روی ساختمان ۹ چاهری

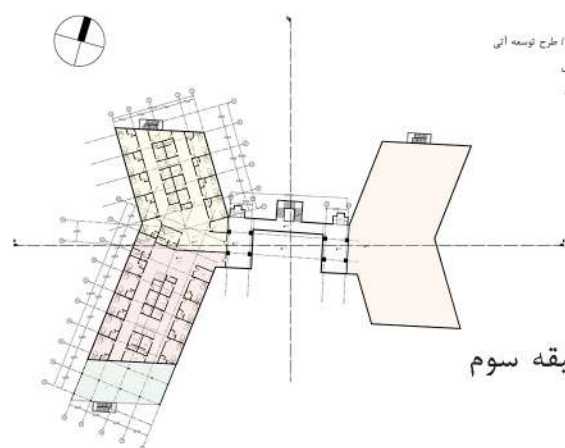
بخش های ویژه ICU	
۱- بخش کوکاب با تویس	۱۱- سوییچ تهویه
۲- اتاق عفونت	۱۲- اتاق تزک کثیف
۳- اتاق تزک کثیف	۱۳- اتاق تزک و کاز تمیز و ملالیه
۴- درمانگاه پرستاری	۱۴- اتاق بستری اورژانس
۵- کابین معاینه بگ با تویس	۱۵- اتاق بستری ۶ تخته
۶- سروس بهداشتی اورژانس	۱۶- حمام و سرویس
۷- اتاق سوزش با تویس	۱۷- اتاق تزک کثیف
۸- اتاق تزک کثیف	۱۸- اتاق تزک و کاز تمیز و ملالیه
۹- اتاق تزک کثیف	۱۹- اتاق تزک و کاز تمیز و ملالیه
۱۰- اتاق تزک کثیف	۲۰- اتاق تزک و کاز تمیز و ملالیه
۱۱- سوییچ تهویه	

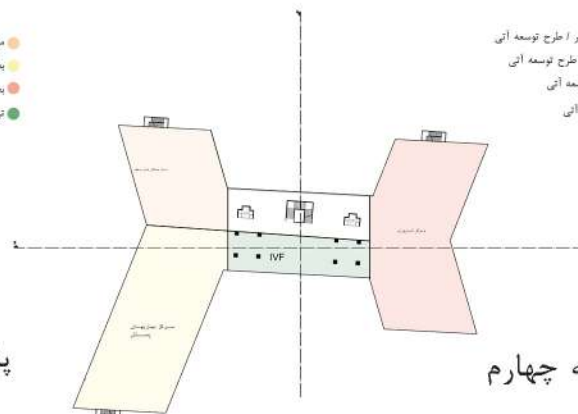
عنوان درس		موضوع طرح	
مائده حسینی		کارگاه طراحی ۲	بهار ۱۴۰۱
دکتر اخلامی/ مهندس پورسعید		کارشناسی ارشد	مهندسی معماری
		فضای درمانی	

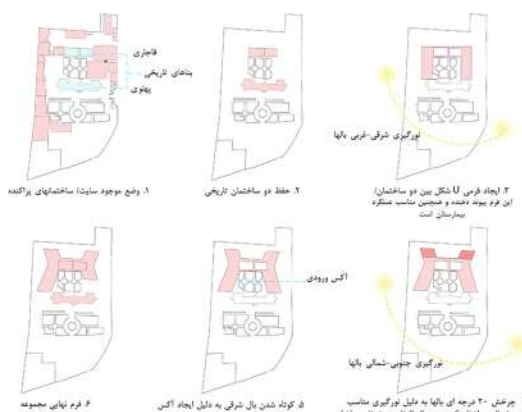
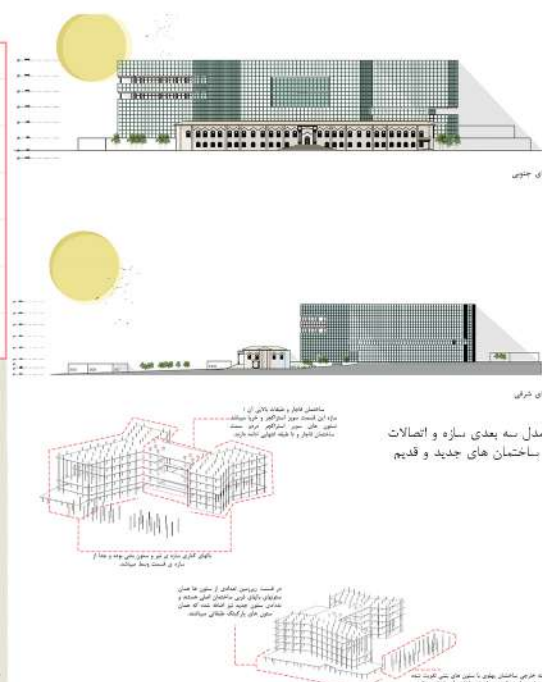
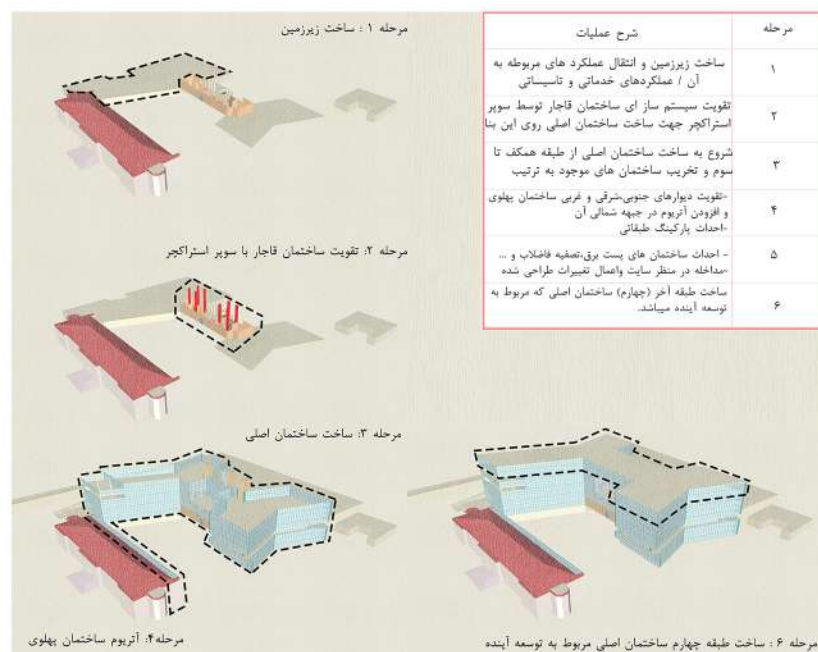
School of Architecture and Environmental Design
Ilam University of Science and Technology
IUST

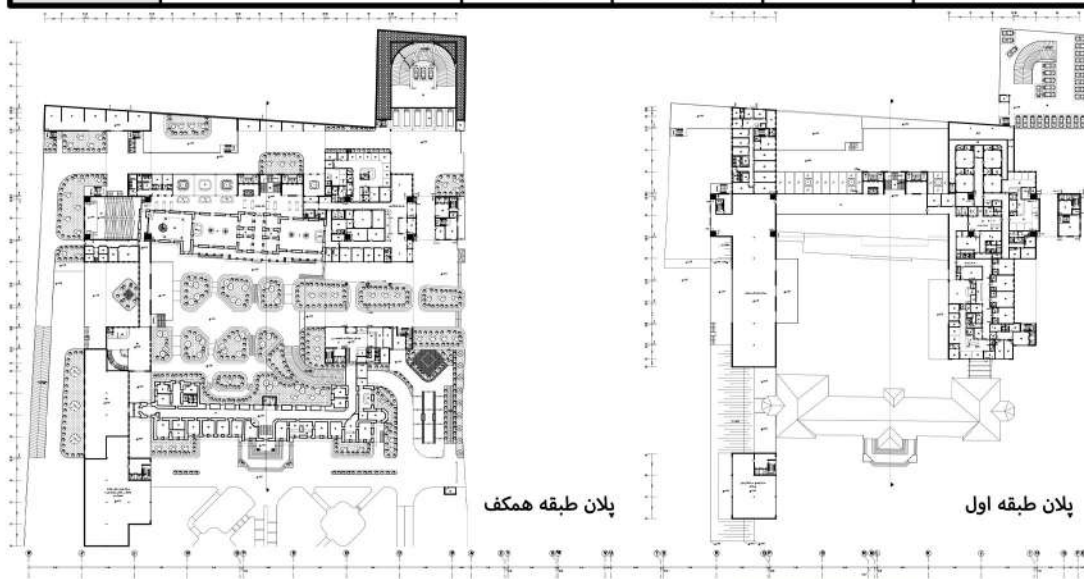
پلان طبقه سوم

پلان طبقه چهارم

	 دانشکده معماری و محیط زیست School of Architecture and Environmental Design Iran University of Science and Technology IUST	طرح بهسازی و توسعه بیمارستان هاجر تهران			کارگاه طراحی معماری 2
		1400-1401	181243140	400758028	نام دانشجو: مینا عباسیان
		درمانی - بهداشتی	مهندسی معماری	کارشناسی ارشد	نام استاد: دکتر احمد اخلاصی

نمای غربی

حضور رنگهای شاد و انرژی بخش در نمای ورودی اصلی به دلیل ماهیت تخصصی بیمارستان که زنان و زایمان است

ترکیب حجمی اولیه

قرارگیری و اتصال

الگو برداری از سقف شیبدار

محوریت بین ابنیه قدیم و جدید

